

BOSNA I HERCEGOVINA
BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE
OSNOVNI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 169348 25 P
Brčko, dana 11.06.2025. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, po sudiji Kavazović Zlatanu, u pravnoj stvari tužitelja J. J. iz B., zastupan po punomoćniku Marjanović Milenku, advokatu iz Brčkog, protiv tuženog Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, filijala Bijeljina, zastupan po M. G., zaposleniku, radi utvrđivanja diskriminacije, v.sp. 822,05 KM, nakon održane javne glavne rasprave, zaključene dana 11.06.2025.godine, u prisustvu punomoćnika parničnih stranaka, donio je sljedeću:

P R E S U D U

I

Utvrđuje se da je tuženi Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske doveo tužitelja J. J., kao bivšeg pripadnika Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u diskriminirajući položaj u odnosu na korisnike starosne penzije Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, budući da je prilikom obračuna starosne penzije na pogrešan način izvršio obračun ličnog koeficijenta od koga direktno zavisi visina starosne penzije, isključivo iz razloga što tužitelj, kao osiguranik, ima prebivalište na teritoriji B., te je pravo na starosnu penziju ostvario kao pripadnik Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

II

Obavezuje se tuženi Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske da tužitelju J. J. nadoknadi materijalnu štetu, te da od 11.09.2024. godine pa ubuduće isplaćuje mjesečni iznos od 822,05 KM do petog u mjesecu za tekući mjesec, s tim da je dospjele iznose od 11.09.2024. godine, pa do pravosnažnosti presude, dužan isplatiti u jednokratnom iznosu na dostavljeni žiro račun tužitelja J. J., sve u roku od 30 dana od dana prijema presude.

III

Obavezuje se tuženi Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske da tužitelju J. J.naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.020,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude.

Obrazloženje

Tužitelj J. J. (dalje tužitelj) je dana 20.01.2025. godine podnio tužbu protiv tuženog Fond za penzijsko i invalidskog osiguranja Republike Srpske (dalje tuženi), radi utvrđivanja diskriminacije.

U tužbi je naveo da mu je rješenjem tuženog, broj predmeta 9015/93-1.1-1810.0-1466/24 od 14.10.2023. godine, kao nekadašnjem pripadniku Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, priznato pravo na starosnu penziju počev od 11.09.2024. godine u iznosu od 1.502,37 KM, te su za utvrđivanje navedenog prava korišteni važeći propisi koji tretiraju navedenu oblast u Republici Srpskoj i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine; da je protiv tog rješenja tuženom izjavio žalbu, ukazujući kako mu visina starosne penzije nije pravilno utvrđena (nije utvrđena pravilnom primjenom materijalnog propisa), ali je njegova žalba rješenjem, broj predmeta 93/7000-1.3-1810.16-1680/24 od 14.11.2024. godine, odbijena kao neosnovana; da je tim odlukama tuženog doveden u diskriminirajući položaj u odnosu na ostale korisnike starosnih penzija-policijskih službenika pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske i osiguranika tuženog; da se ta diskriminacija ogleda u različitoj primjeni materijalnih propisa prilikom utvrđivanja ličnog koeficijenta od koga direktno zavisi visina starosne penzije osiguranika, obzirom da je lični koeficijent pripadnika policijskih službenika Republike Srpske računat prema odredbi člana 136a Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 57/16, 110/16, 58/19 i 82/19) na osnovu „pet godišnjih plata, koje su za policijskog službenika najpovoljnije“, dok se za pripadnike Policije Brčko distrikta lični koeficijent utvrđuje tako što se „zbir godišnjih ličnih koeficijenata podijeli sa periodom za koji su obračunati“, a što je u skladu sa odredbom člana 46 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 134/11, 82/13 i 103/15, 111/21, 15/22 i 132/22- dalje Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju); te, da takav način postupanja tuženog dovodi do različitih iznosa penzija za osiguranike koji imaju isti radni staž, bave se istom vrstom posla, imaju istu visinu plate, osigurani su u istom fondu, a jedina razlika je u tome što prvi živi na teritoriji entiteta Republika Srpska, a drugi na teritoriji grada Brčko distrikta.

Smatra da je prilikom obračuna njegove penzije morala biti primjenjena odredba člana 142a stav 2 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 14/19), koji je bio na snazi danom podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na starosnu penziju, a koji propisuje da se policijskom službeniku lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju utvrđuje na osnovu pet godišnjih plata ostvarenih u svojstvu policijskog službenika, koje su za njega najpovoljnije, tj. na identičan način kao i pripadnicima Ministarstva unutrašnjih poslova u Republici Srpskoj; te, da bi, u slučaju da je na njega primjenjena odredba člana 142a stav 2 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, imao novi lični koeficijent, te bi njegova penzija iznosila 2.324,42 KM, odnosno za 822,05 KM veća nego što je sada.

Obzirom na izneseno, tužitelj je tužbenim zahtjevom tražio prvo da se utvrdi navedena diskriminacija, a zatim i da se obaveže tuženi da mu nadoknadi materijalnu štetu, tako da od 11.09.2024. godine, pa ubuduće, isplaćuje mjesečni iznos od 822,05 KM i to do petog u mjesecu za tekući mjesec, s tim da mu je dospjele iznose od 11.09.2024. godine, pa do pravosnažnosti presude, dužan isplatiti u jednokratnom iznosu na dostavljeni žiro račun, uz dosudu i troškova parničnog postupka.

U odgovoru na tužbu tuženi je u cijelosti osporavao tužbeni zahtjev, navodeći da tužitelj nije učinio vjerovatnim postojanje diskriminacije u odnosu na ostale korisnike starosne penzije kod njega (tuženog), obzirom da iz navoda tužbe i dostavljenih dokaza proizilazi da mu je penzija obračunata kao i svim ostalim korisnicima prava, pri čemu tužitelj nije učinio vjerovatnim ni postojanje diskriminacije u odnosu na pripadnike MUP-a Republike Srpske, budući da oni ne koriste pravo na starosnu penziju kod njega (tuženog), već se radi o licima koja su u obaveznom osiguranju po osnovu zaposlenja; da tužitelj, osim toga, nije dostavio dokaze niti je naveo činjenice koje ukazuju da se diskriminacija vrši prema korisnicima starosne penzije koji su istovremeno i pripadnici MUP-a Republike Srpske; da zbog toga teret dokazivanja nije na njemu (tuženom), jer tužitelj nije učinio vjerovatnim postojanje diskriminacije; da, opreza radi, kao dokaze da ne vrši diskriminaciju na osnovu mjesta prebivališta prema korisnicima koji su taj status stekli iz statusa policijskog službenika, dostavlja rješenja kojima je licima koja su status korisnika prava ostvarili kao pripadnici MUP-a Republike Srpske, a imaju mjesto prebivališta na području Brčko distrikta, pravo priznao uzimajući u obzir pet najpovoljnijih penzija (rješenja za Č. Ž., T. M., J. D., M. V., P. S., G. R., Š. N., E. D., M. M. i N.D.); da su tužitelju doprinosi uplaćivani u skladu sa odredbom člana 11 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju i bio je osiguranik u smislu tog zakona, ali nije bio policijski službenik Republike Srpske; da je, obzirom na to, tužitelju obračunata penzija kao i svim osiguranicima Fonda, jer on to i jeste, a nije obračunata kao policijskom službeniku Republike Srpske, zato što on to nije, pa se ne može govoriti o bilo kakvoj diskriminaciji; da su prilikom obračuna penzije tužitelju uzete u obzir sve uplate koje je njegov poslodavac doznačavao po osnovu doprinosa; da tužitelj traži otklanjanje diskriminacije na način da mu on mjesečno plaća iznos od 822,05 KM, a ne traži primjenu odredbe člana 142a stav 2 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, znajući da zbog pravila o teritorijalnoj primjeni zakona i nadležnosti Brčko distrikta to nije moguće; da, dakle, tužitelj smatra da je diskriminacija učinjena pogrešnim obračunom penzije, ali ne insistira na primjeni zakona kojim bi se izvršio pravilan obračun, već samo traži dodatnu mjesečnu isplatu; da činjenica da tužitelj prima penziju koja je veća od konkretne grupe u odnosu na koju smatra da je diskriminisan govori da je on, u skladu sa odredbom člana 3 stav 2 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, prilikom obračuna penzije uzeo u obzir uplaćene doprinose i utvrdio iznos penzije, pri čemu iznos uplaćenih doprinosa ni u kom slučaju ne daje za pravo tužitelju da bude tretiran kao neka druga kategorija osiguranika, bez obzira o kom iznosu se radi; te, da ta činjenica može biti tretirana samo u kontekstu utvrđivanja penzije u okviru kategorije korisnika prava kojoj taj korisnik pripada, a što je on i učinio i tužitelju odredio penziju koja je u korelaciji sa iznosom uplaćenih doprinosa.

Dalje navodi da se diskriminacija ne može izvršiti pogrešnim obračunom penzije, već to samo može biti povod za izjavljivanje žalbe ili vođenje upravnog spora, a nikako razlog za utvrđivanje diskriminacije; da se, uzimajući u obzir činjenicu da njegovim postupanjem u konačnom nije ugroženo niti jedno drugo pravo tužitelja, ne može govoriti o diskriminaciji u smislu odredbe člana 14 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, jer je tim članom zabranom diskriminacije zaštićeno samo uživanje prava i sloboda utvrđenih tom konvencijom; da je Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u presudi, broj 96 o P 130565 22 GŽ od 24.10.2022. godine, zauzeo stav da diskriminacija ne postoji ako tužitelj ne dokaže da je tuženi nejednako postupao prema njemu na temelju nekog njegovog ličnog svojstva, a da je takvo postupanje tuženog imalo za posljedicu smanjenje plate; da u konkretnom slučaju, sve i kada bi se usvojio nepravilno zauzeti stav tužitelja da je prema njemu različito postupao, takvo postupanje nije zasnovano na nekom njegovom ličnom svojstvu niti je dovelo do smanjenja penzije u

odnosu na ostale korisnike prava, kako u Brčko distriktu, tako i u Republici Srpskoj; da ne postoji mogućnost primjene Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta u postupku ostvarivanja prava na penziju policijskih službenika Brčko distrikta, jer je odredbom člana 1 tog zakona definisano da se njime regulišu policijska ovlaštenja i radno-pravni status policijskih službenika Brčko distrikta; da je time jasno definisano koju oblast navedeni zakon uređuje, zbog čega nije sporno da se istim ne mogu uređivati pitanja obaveznog penzijskog i invalidskog osiguranja policijskih službenika ili prava i obaveze na osnovu tog osiguranja; da prema odredbama Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 2/10- dalje Statut), Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nije nadležna za raspolaganje sredstvima budžeta Republike Srpske, pa bi tumačenje odredbe člana 142a stav 2 Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta na način kako to čini tužitelj, značilo da je Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine prilikom donošenja tog zakona izašla van okvira svoje nadležnosti, što bi dalje otvorilo mogućnost za ocjenu ustavnosti tog zakona, a što je u suprotnosti sa pravilima sistemskog tumačenja zakona; da bi navedena odredba tog zakona eventualno mogla predstavljati osnov za zaključenje sporazuma između Brčko distrikta i Republike Srpske, po osnovu kog bi on (tuženi) bio obavezan priznavati pravo policijskim službenicima Brčko distrikta primjenom odredbe člana 142a stav 2 Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta, a Brčko distrikt bi bio obavezan doznačavati sredstva Republici Srpskoj koja odgovaraju iznosu više priznatih i isplaćenih penzija u odnosu na iznos koji bi bio određen i isplaćen primjenom odredaba Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju; te, da direktna primjena navedenog člana Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta u bilo kom slučaju nije moguća.

Na kraju je naveo da jednako postupa prema svim osiguranicima na području Brčko distrikta i to primjenom odredbe člana 46 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, a suprotno tome, primjena odredbe člana 142a stav 2 Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta bi, u skladu sa odredbom člana 2 Zakona o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 59/09 i 66/16), predstavljala diskriminaciju, budući da bi izdvajanje jedne grupe osiguranika sa područja Brčko distrikta u neravnopravan položaj dovela sve ostale osiguranike na tom području. Predložio je da se tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan i da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Tokom postupka provedeni su dokazi čitanjem radne knjižice za J. J., broj 2921/97; rješenja Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, filijala Bijeljina, broj predmeta 9015/93-1.1-1810.0-14656/24 od 14.10.2024.godine; žalbe podnosioca upućena direktoru Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske od 23.10.2024.godine; rješenja Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, kabinet direktora, broj predmeta 93/7000-1.3-1810.16-1680/24 od 14.11.2024.godine; dopisa Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, broj C/N-020-371/19 od 09.08.2019.godine; zahtjeva za pristup informacijama Fonda, broj O-172/2023-248 od 13.10.2023.godine; rješenja stručne službe Skupštine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 02.1-05-5776-1/23 od 17.10.2023.godine, sa priložima; dostave razlike Zakona o izmjenama dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 02-000124/19 od 29.05.2019. godine i nacrt sa priložima; dostave kontrolnog lista o provedenoj i skraćenoj proceduri, broj 02-000080/19 od 19.04.2019.godine; mišljenja Direkcija za finansije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 02-04.1-471/19 od 27.05.2019.godine; mišljenja Pravobranilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj N-522/19 od 27.05.2019.godine; obavještenja Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 02-000091/19 od 07.05.2019.godine; mišljenja Kancelarije gradonačelnika, odsjeka za zakonodovanu aktivnost, broj 02-000093/19 od

28.05.2019.godine; zaključka Skupštine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 01-02-638/19 od 12.06.2019.godine; odluke Skupštine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 01-02-637/19 od 12.06.2019.godine; odluke Skupštine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 01.1-02-95/19 od 12.06.2019.godine sa tekstom zakona; odluke o naknadama, broj 01-014-014539/04 od 29.12.2004.godine; odluke o izmjeni odluke o naknadama, broj 01-014-014539/04-1 od 05.01.2005.godine; odluke o dopune odluke o naknadama, broj 01-014-014539/04-2 od 19.01.2005.godine; informacije Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, broj PP-26/2024-3 od 20.08.2024. godine; rješenje Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, broj 1148454158 od 15.09.2020. godine za Ć. Ž.; rješenje Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, broj 1158894129 od 11.12.2019. godine za T. M.; rješenje Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, broj 1195716699 od 17.12.2020. godine za J. D.; rješenje Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, broj 9305776060 od 13.03.2021. godine za M.V.; rješenje Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, broj 9316503297 od 22.06.2021. godine za P.S.; rješenje Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, broj 9316574986 od 20.05.2022. godine za G. R.; rješenje Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, broj 9806348854 od 02.06.2020. godine za Š. N.; rješenje Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, broj 9807596336 od 08.05.2020. godine za E. D.; rješenje Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, broj 9808241306 od 30.03.2022. godine za M. M.; rješenje Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, broj 9808246843 od 07.06.2023. godine za N. D., sve sa pripadajućim obrascima; odgovora Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine o prosječnoj neto plati u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, broj 13-43-5-1-122-2-1/23 od 06.12.2023.godine; izvoda iz statističkog godišnjaka Republike Srpske za 2021. godinu i 2022. godinu; listinga finansijske kartice za J. J.; nalaza i mišljenje vještaka Damjanac Boriše od 14.05.2025.godine; te je i saslušan navedeni vještak.

Na osnovu provedenih dokaza, te ocjene istih kako pojedinačno, tako i u njihovoj međusobnoj vezi, u smislu odredbe člana 8 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 28/18 i 6/21- dalje Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude, a iz sljedećih razloga:

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici zahtjev je tužitelja kojim je tražio

prvo, da se utvrdi da ga je, kao bivšeg pripadnika Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tuženi doveo u diskriminirajući položaj u odnosu na korisnike starosne penzije Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, budući da je prilikom obračuna starosne penzije na pogrešan način izvršio obračun ličnog koeficijenta od koga direktno zavisi visina starosne penzije, isključivo iz razloga što tužitelj, kao osiguranik, ima prebivalište na teritoriji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine,

a, zatim i da se obaveže tuženi da mu nadoknadi materijalnu štetu, tako da mu od 11.09.2024. godine pa ubuduće isplaćuje mjesečni iznos od 822,05 KM, do petog u mjesecu za tekući mjesec, s tim da mu je dospjele iznose od 11.09.2024. godine, pa do pravosnažnosti presude, dužan isplatiti u jednokratnom iznosu na dostavljeni žiro račun, uz dosudu i troškova parničnog postupka.

Među parničnim strankama nije sporno

da je tužitelj bio zaposlenik Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i da mu je ukupan penzijski staž navršen u Republici Srpskoj, te da je, kao osiguranik, ispunio uslove za ostvarivanje prava na starosnu penziju;

da je tuženi, prilikom obračuna i isplate starosne penzije tužitelju, primijenio odredbu člana 42 stav 3 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju;

da je lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju za tužitelja, tuženi utvrđivao samo primjenom odredaba od 44 do 48 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, tako što je naveo da se visina starosne penzije određuje tako što se ukupan godišnji iznos plata, osnovica osiguranja, novčanih i nenovčanih prihoda i naknada koje je osiguranik ostvario počev od 01.01.1970. godine do godine koja prethodi godini ostvarivanja prava, izuzimajući 1992. i 1993. godinu, na koje je obračunat i uplaćen doprinos, za svaku kalendarsku godinu podijeli sa prosječnom godišnjom platom u SR BiH, odnosno Republici za istu kalendarsku godinu;

da policijskim službenicima i pripadnicima unutrašnjih poslova Republike Srpske tuženi utvrđuje lični koeficijent za obračun penzije primjenom odredaba Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, te odredaba Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske, kao *lex specialis*, kojim je u odredbi člana 136a navedeno da se policijskom službeniku lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju utvrđuje na osnovu pet godišnjih plata koje su za policijskog službenika najpovoljnije;

da je tužitelj izjavio žalbu protiv prvostepenog rješenja tuženog, ali da je Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske - Kabinet direktora odbio njegovu žalbu rješenjem, broj predmeta 93/7000-1.3-1810.16-1680/24 od 14.11.2024. godine;

da je u obrazloženju tog rješenja navedeno da Fond, u skladu sa odredbom člana 123 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja rješava na osnovu podataka unesenih u matičnu evidenciju, te da nije mogao primijeniti odredbu člana 142a stav 2 Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta u pogledu obračuna ličnog koeficijenta, jer nije mjesno nadležan za primjenu propisa koji važe na teritoriji Brčko distrikta;

te, da je tužitelju, kojem se isplata penzija vrši od 11.09.2024. godine, lični koeficijent od 1,861307 utvrđen primjenom odredbi članova od 44 do 48 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, koji je pomnožen sa ukupno utvrđenim penzijskim stažom ovog tužitelja od 40,000000, kako bi se dobio lični bod od 74,452280, koji pomnožen sa opštim bodom od 20,179006 daje visinu penzije od 1.502,37 KM mjesečno.

Sporno je da li je tuženi, primjenom Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju prilikom penzionisanja tužitelja, a da pri tome nije primijenio odredbe Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske i odredbe Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta, diskriminisao tužitelja u odnosu na pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske i ako jeste, po kojem diskriminirajućem osnovu. S tim u vezi, sporno je i da li je tuženi ovlašten da primjenjuje odredbe zakona Brčko distrikta, kao i na teret čijih sredstava bi se isplaćivala razlika penzija tužitelju ako bi se utvrdila diskriminacija i usvojio tužbeni zahtjev, odnosno da li je Brčko distrikt vršio uplate po osnovu posebnih uslova za ostvarivanje prava propisanih Zakonom o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske (što se u Republici Srpskoj finansira iz budžeta Republike Srpske).

U toku postupka provedeno je vještačenje po vještaku ekonomske struke Damjanac Boriši, koji je imao zadatak da na osnovu kako materijalne dokumentacije u spisu, tako i dokumentacije Direkcije za finansije Brčko distrikta i dokumentacije tuženog, izračuna visinu starosne penzije osiguranika/tužitelja, uzimajući u obzir 5 godišnjih plata koje su za osiguranike najpovoljnije, zatim da izračuna novi lični koeficijent, te primjenom

dobijenog koeficijenta i ukupnog penzijskog staža, utvrdi lični bod osiguranika i potom množenjem ličnog boda i opšteg boda izračuna ličnu penziju osiguranika (tužitelja), nakog čega će utvrditi razliku između iznosa penzije koja je priznata osiguraniku odlukom tuženog i one koja je utvrđena njegovim nalazom.

Nadalje, zadatak vještaka je bio i da utvrdi razliku između obračunate penzije tužitelja prema opštim uslovima za policijskog službenika Brčko distrikta, u odnosu na prosječnu penziju policijskih službenika Republike Srpske obračunatu po odredbi člana 136a Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima, zatim da utvrdi kolika bi razlika penzija bila između osiguranika policijskih službenika u Brčko distriktu, tužitelja, obračunata po odredbama člana 142a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta, u odnosu na prosječnu penziju policijskih službenika Republike Srpske, obračunatu prema članu 136a Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske, potom koliki bi bio lični koeficijent tužitelja kada bi se isti računao prema prosječnim platama Brčko distrikta za godine od 2002. do 2005. godine, obračunat u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, kao i šta plaća osiguranik Republike Srpske, a šta osigurnik Brčko distrikta budžetu Republike Srpske.

U svom zaključku i mišljenju vještak je naveo da razlika između iznosa penzije koja je priznata tužitelju odlukom tuženog i one koja je utvrđena njegovim nalazom iznosi 822,05 KM; da razlika između penzije tužitelja obračunate prema opštim uslovima za policijske službenike Brčko distrikta u odnosu na prosječnu penziju policijskog službenika Republike Srpske iznosi 328,04 KM; da razlika penzije između penzija osiguranika policijskih službenika u Brčko distriktu obračunata po odredbama člana 142 stav 2 Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta u odnosu na prosječnu penziju policijskih službenika Republike Srpske obračunatu po članu 136a iznosi 1.150,09 KM za tužitelja; da iznos ličnog koeficijenta tužitelja izračunat na osnovu prosječne plate u Brčko distriktu za period od 2002.-2005. godine u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju iznosi 1,449187563; da se od bruto plate osiguranika Brčko distrikta za Budžet Republike Srpske izdvajaju sredstva po osnovu obaveze uplate doprinosa prema tuženom, dok se ostatak obaveza za doprinose uplaćuje institucijama Brčko distrikta (doprinosi zdravstvenog osiguranja izdvajaju se ka Fondu zdravstvenog osiguranja Brčko distrikta, doprinosi za nezaposlene uplaćuju se Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta, a obaveze za uplatu poreza uplaćuju se Poreskoj upravi Brčko distrikta), odnosno ulivaju se u Budžet Brčko distrikta; te, da se sva prethodno pomenuta izdvajanja iz bruto plate osiguranika zaposlenog u Republici Srpskoj ulivaju isključivo u Budžet Republike Srpske.

Odredbom člana 11 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju propisano je da prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja kod tuženog ostvaruje, u statusu osiguranog radnika, i lice zaposleno u Brčko distriktu, ako je prijavljeno u Jedinostveni sistem registracije i kontrole naplate doprinosa, dok je odredbom člana 142 Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta propisano je da radni odnos policijskog službenika prestaje i u slučaju kada ispuni uslove za ostvarivanje prava na penziju u skladu sa entitetskim propisima koji uređuje oblast penzijskog i invalidskog osiguranja, a odredbom člana 142a stav 2 istog zakona propisano je da se policijskom službeniku lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju utvrđuje na osnovu pet godišnjih plata ostvarenih u svojstvu policijskog službenika, koje su za policijskog službenika najpovoljnije.

Istovjetnu odredbu o ličnom koeficijentu sadrži i Zakon o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske, gdje je članom 136a propisano da se policijskom službeniku

lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju utvrđuje na osnovu pet godišnjih plata koje su za policijskog službenika najpovoljnije.

Nadalje, tužitelj je, u skladu sa odredbom člana 13 stav 4 Zakona o zabrani diskriminacije, nadležnom sudu blagovremeno u roku od tri godine od dana saznanja za razloge zbog kojih smatra da je diskriminisan, podnio tužbu protiv tuženog (prekluzivni rok na koji sud pazi po službenoj dužnosti), jer je rješenje kojim mu je priznato pravo na starosnu penziju doneseno 14.10.2024. godine, dok je tužbu u ovoj pravnoj stvari podnio 21.01.2025. godine.

A, da je ovaj sud nadležan, kako stvarno, tako i mjesno, proizilazi iz činjenice da je odredbom člana 6 Zakona o zabrani diskriminacije propisano da se ovaj zakon primjenjuje na postupanje svih javnih tijela na nivou države, entiteta, kantona i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, opštinskih institucija i tijela, te pravnih lica s javnim ovlaštenjima, kao i na postupanje svih pravnih i fizičkih lica, dok je odredbom člana 11 stav 2 istog zakona propisano da u slučajevima u kojima povreda prava na jednako postupanje proizilazi iz upravnog akta, žalba u upravnom postupku i eventualno pokretanje upravnog spora na osnovu zaštite od diskriminacije, a kojom se zahtijeva poništenje takvog upravnog akta, neće spriječiti lice iz stava (1) tog člana (svako lice ili grupa lica koja smatra da je diskriminirana) da pokrene sudski postupak za zaštitu od diskriminacije. O tužbama za utvrđivanje diskriminacije, otklanjanje ili zabranu diskriminacije i naknadu štete odlučuje nadležni sud primjenjujući odredbe Zakona o parničnom postupku koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, te je pored suda opšte mjesne nadležnosti, nadležan i sud na čijem području tužitelj ima prebivalište ili boravište, kao i sud u mjestu u kojem se dogodila šteta ili je počinjena radnja diskriminacije (odredbe člana 12 i člana 13). Stoga, lice koje smatra da je podvrgnuto nejednakom postupanju, odnosno da mu je povrijeđeno pravo na jednako postupanje, može, po pravilima parničnog postupka, pred sudom na čijem području ima prebivalište, pokrenuti sudski postupak za zaštitu od diskriminacije pred sudom, nezavisno od postojećih sudskih i upravnih postupaka, te eventualnog pokretanja upravnog spora.

Zakonom o zabrani diskriminacije uspostavljen je okvir za ostvarivanje jednakih prava i mogućnosti svim licima u Bosni i Hercegovini i uređen je sistem zaštite od diskriminacije, pa je tako odredbom člana 2 stav 1 tog zakona propisano da će se diskriminacijom smatrati svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditeta, starosne dobi, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i pola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života, dok je u stavu 2 propisano da se zabrana diskriminacije primjenjuje na sve javne organe, kao i na sva fizička ili pravna lica, i u javnom i privatnom sektoru, u svim oblastima.

Lista diskriminacijskih osnova navedena u Zakonu o zabrani diskriminacije, nije zatvorena i konačna, nego je ostala otvorenom, što znači da se i druga različita

postupanja, a pogodna komparaciji sa drugim licem ili grupom lica, mogu eventualno svrstati pod zaštićeni osnov.

Odredba člana 3 Zakona o zabrani diskriminacije određuje oblike diskriminacije, pa je tako u stavu 1 propisano da neposredna diskriminacija predstavlja svako različito postupanje po osnovama određenim članom 2 tog zakona, odnosno svako djelovanje ili propuštanje djelovanja kada je neko lice ili grupa lica dovedena ili je bila ili bi mogla biti dovedena u nepovoljniji položaj za razliku od nekog drugog lica ili grupe lica u sličnim situacijama, a u stavu 2 da posredna diskriminacija podrazumijeva svaku situaciju u kojoj, naizgled neutralna odredba, kriterij ili praksa, ima ili bi imala učinak dovođenja nekog lica ili grupe lica u odnosu na osnove definisane u članu 2 stav 1 ovog zakona u nepovoljan ili manje povoljan položaj u odnosu na druga lica. Odredbom člana 5 stav 1 istog zakona je propisano je da se zakonske mjere i radnje neće smatrati diskriminacijskim kada se svode na nepovoljno razlikovanje ili različito postupanje ako su zasnovane na objektivnoj i razumnoj opravdanosti.

Kada je riječ o postupcima utvrđivanja postojanja diskriminacije, potrebno je naglasiti da je Zakonom o zabrani diskriminacije, u odredbi člana 15 stav 1, propisano da se u postupcima o dokazivanju postojanja diskriminacije primjenjuje obrnuti teret dokazivanja, što znači da tužitelj (lice ili grupa lica) mora samo, na osnovu njemu raspoloživih dokaza, učiniti vjerovatnim postojanje (da je došlo do) diskriminacije po nekom od zaštićenih osnova propisanih tim zakonom, nakon čega se svako dokazivanje o nepostojanju diskriminacije prebacuje na tuženog. Dakle, navedena odredba predstavljala *lex specialis* u odnosu na odredbe Zakona o parničnom postupku, kojima je propisano da teret dokazivanja ide na onu stranku koja nešto tvrdi, pa je dužna tu tvrdnju nesporno i dokazati u postupku pred sudom.

Zabrana diskriminacije po svim osnovama zabranjena je i članom 14 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kojim je određeno da se uživanje prava i sloboda predviđenih tom konvencijom osigurava bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza sa nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status, dok je članom 1 stav 1 Protokola broj 12 uz Konvenciju propisana opšta zabrana diskriminacije tako što je navedeno da uživanje svih prava utvrđenih zakonom osigurano je bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što je pol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza sa nekom nacionalnom manjinom, imovinsko stanje, rođenje ili drugi status, dok je u stavu 2 određeno da nikoga nijedan organ vlasti ne smije diskriminisati ni po kojem osnovu, kao što je navedeno u stavu 1.

Dakle, Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i Ustavom BiH i Ustavom Republike Srpske zajamčena su osnovna ljudska prava i slobode, a među koje spada zabrana svakog oblika diskriminacije, a, kao što je to već rečeno, Zakonom o zabrani diskriminacije dodatno je uspostavljen okvir za ostvarivanje jednakih prava i mogućnosti svim licima u Bosni i Hercegovini i uređen sistem zaštite od diskriminacije (utvrđena odgovornost zakonodavne, sudske i izvršne vlasti, kao i pravnih lica i pojedinaca koji vrše javna ovlaštenja, da svojim djelovanjem omoguće zaštitu, promovisanje i stvaranje uslova za jednako postupanje).

Diskriminacija će postojati ukoliko se različito tretira pojedinac u sličnim pozicijama, a da takvo ponašanje nema objektivno i razumno opravdanje, pri čemu je

potrebno provesti antidiskriminacioni test, odnosno odgovoriti na pitanja da li je različito tretiranje zasnovano na zakonu, a zakon slijedi legitiman javni interes, te da li upotrijebljena sredstva za ostvarenje javnog interesa zadovoljavaju princip adekvatnosti i da li različito tretiranje zadovoljava princip proporcionalnosti, da bi sud mogao, u skladu sa praksom Evropskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda Bosne i Hercegovine izvesti zaključak o postojanju diskriminacije. Ukoliko je odgovor na neko od ovih pitanja negativan, onda se radi o diskriminaciji.

Standard vjerovatnosti se u sudskim postupcima koji se odnose na diskriminaciju posmatra kao prima facie dokaz, a ono što bi lice koje se poziva na diskriminaciju moralo dokazati jeste činjenica da je došlo do njenog stavljanja u nepovoljniji položaj u odnosu na drugo lice ili grupu lica u istoj činjeničnoj i pravnoj situaciji zasnovanoj na nekom nedopuštenom diskriminacijskom osnovu.

U konkretnom slučaju, predmet upoređivanja za tužitelja predstavljaju policijski službenici u Republici Srpskoj, jer su ista vrsta osiguranika, za vrijeme radnog vijeka imaju ista radna prava i obaveze, te i jedna i druga kategorija u materijalnom propisu koji uređuje njihova statusna pitanja, imaju pravo da prilikom penzionisanja lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju bude utvrđen na osnovu pet godišnjih plata ostvarenih u svojstvu policijskih službenika koje su za njih najpovoljnije (odredba člana 142a stav 2 Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta, odnosno 136a Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske).

Teritorij Brčko distrikta predstavlja jedinstvenu administrativnu jedinicu lokalne samouprave pod direktnim suverenitetom Bosne i Hercegovine, te je kao takva u zajedničkoj svojini entiteta (kondominijum). Supervizor za Brčko je dana 04.08.2006. godine donio nalog kojim je ukinuo entitetske zakone na području Distrikta, te je proglasio prestanak značaja međuentitetske granice u Distriktu, uz izričito nalaganje da nalog nema uticaja na zakone i propise koji su na snazi u Distriktu na dan izdavanja istog, a koji se, između ostalog, odnose na obaveze uplata doprinosa u entitetske penzione fondove i prava na primanje isplata iz fondova. Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja kod tuženog ostvaruju, kao osigurani radnici, i lica zaposlena u Distriktu sa prebivalištem u Distriktu, ako su prijavljena u jedinstveni sistem registracije i kontrole naplate poreza. Stanovnici Distrikta, pored državljanstva Bosne i Hercegovine, mogu biti i državljani entiteta, a policijski službenici i Distrikta i Republike Srpske imaju ista prava i obaveze prema tuženom, te prema gore navedenim materijalnim propisima (Zakon o policijskim službenicima i Zakon o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske) i jedna i druga kategorija prilikom penzionisanja imaju pravo da im lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju bude utvrđen na osnovu pet godišnjih plata ostvarenih u svojstvu policijskih službenika koje su za njih najpovoljnije, pa stoga, po ocijeni suda, mogu biti uporedna kategorija.

Iz dokumentacije u vezi sa procedurom donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta, a koje dokaze je u ovom postupku proveo tuženi, sud je utvrdio da usvajanje nacrtu tog zakona neće dovesti do stvaranja budžetskih prihoda, te nema negativne efekte na budžet, tj, neće imati uticaj na povećanje, odnosno smanjenje operativnih troškova i obavljanja poslova, kao ni na povećanje, odnosno smanjenje priliva javnih prihoda Brčko distrikta. Tim dokazima tuženi nije uspio dokazati svoje tvrdnje da su posebni uslovi za ostvarivanje prava propisani Zakonom o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske, kao *lex specialis*, finansiraju iz budžeta Republike Srpske, a da sa druge strane Brčko distrikt ne vrši

dodatno finansiranje posebno priznatih prava svojim službenicima. Osim toga, tuženi nije dokazao ni da se sredstvima iz doprinosa, kao sredstvima redovnog finansiranja njegovih rashoda potrebnih za redovnu isplatu davanja po priznatim pravima, isplaćuju lica osigurana u skladu sa odredbom člana 11 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, ali ne i isplate penzija priznatih po posebnim uslovima, na šta imaju pravo policijski službenici.

S tim u vezi, iz nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke Damjanac Boriše slijedi da i osiguranici Republike Srpske, kao i osiguranici Brčko distrikta, budžetu Republike Srpske plaćaju zakonom propisanu stopu doprinosa obračunatu na bruto platu radnika, dakle, u skladu sa Zakonom o doprinosima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 114/17, 112/19, 49/2021, 119/2021, 56/2022, 132/2022 i 112/2023–dalje Zakon o doprinosima). Odredbom člana 17 Zakona o doprinosima propisano je da je uplatilac doprinosa isplatilac prihoda (primanja) koji predstavlja osnov za plaćanje doprinosa u skladu sa tim zakonom, pri čemu stope doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, saglasno odredbi člana 22 stav 1 Zakona o doprinosima, iznose 18,5%. Uplata doprinosa za onog koji vrši uplatu doprinosa za obveznike doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje iz Brčko distrikta, mjesto plaćanja doprinosa je Brčko distrikt, shodno odredbi člana 26 stav 3 Zakona o doprinosima. Policijskim službenicima Brčko distrikta plata se utvrđuje u bruto i neto iznosu, dok plata u bruto iznosu obuhvata neto platu i doprinose, što je propisano odredbom člana 6 Zakona o platama i naknadama zaposlenih u Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/24–prečišćeni tekst, 17/24– dalje Zakona o platama i naknadama zaposlenih u Policiji Brčko distrikta).

S obzirom na specifičnost radnog mjesta, rizik i složenost poslova, koji zahtjeva visok stepen odgovornosti, stručnosti i nezavisnosti, policijskim službenicima Brčko distrikta pripada trajni dodatak na osnovnu platu. Dodatak na platu po osnovu posebnih uslova rada u omjeru do 30% osnovne plate predviđen je odredbom člana 17 stav 2 Zakona o platama i naknadama zaposlenih u Policiji Brčko distrikta, kao i odredbom člana 93 Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta. Pored navedenog dodatka, policijskim službenicima Brčko distrikta, shodno odredbama Zakona o platama i naknadama zaposlenih u Policiji Brčko distrikta, pripada i dodatak na platu po osnovu radnog staža i to 0,3% na osnovnu platu za svaku navršenu godinu radnog staža (odredba člana 16) od jula mjeseca 2019. godine, dodatak na platu po osnovu rada praznikom (odredba člana 18), po osnovu prekovremenog rada (odredba člana 19). Na osnovnu platu, dodatke na platu, obračunava se postotak od bruto plate, koji iznos se izdvaja za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Imajući u vidu sve prednje navedeno, sud zaključuje da je Brčko distrikt i prije donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta vršio uplate doprinosa u Budžet Republike Srpske obračunate na bruto platu, odnosno da su se doprinosi obračunavali i da se i dalje obračunavaju, između ostalog, i na posebne uslove za ostvarivanje prava. Stoga, ne stoje navodi tuženog da za te posebne uslove Brčko distrikt ne vrši plaćanje u Budžet Republike Srpske za svoje policijske službenike, te da bi se tužitelju, eventualnim usvajanjem tužbenog zahtjeva, razlika morala isplaćivati na teret Budžeta Republike Srpske iz drugih prihoda (poreza, a ne doprinosa). Prema tome, usvajanjem nacрта Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta nije bilo potrebe dodatno opterećivati Budžet Brčko distrikta, kod toga da se posebni uslovi, jednako kao i za policijske službenike Republike Srpske, uplaćuju kroz doprinose, tj. postotak na ime doprinosa za penzijsko i

invalidsko osiguranje se uplaćuje od bruto plate (u koju su uključeni svi dodaci na platu), a ne od neto plate policijskih službenika Brčko distrikta.

Odredbom člana 142a stav 1 Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta propisano je da policijski službenik, kome je to posebnim entitetskim zakonom omogućeno, pravo na penziju ostvaruje u skladu sa entitetskim zakonima o penzijskom i invalidskom osiguranju i članom 142 stav 1 tačka e. tog zakona. Dakle, kako tuženi primjenjuje Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju i Zakon o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske prilikom obračuna i isplate penzija policijskim službenicima Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske (odredba člana 136a Zakon o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske), tako je, prilikom obračuna i isplate penzija policijskim službenicima Distrikta, neophodno primijeniti odredbe Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju u vezi sa odredbom člana 142a Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta, koja odredba je usaglašena sa odredbom člana 136a Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske, jer su i navedeni propis Republike Srpske i Zakon o policijskim službenicima Brčko distrikta posebni propisi, čije se odredbe, kada je u pitanje penzionisanje policijskih službenika i prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja tih lica, obavezno primjenjuju zajedno i u neposrednoj vezi sa opštim odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju i tek na osnovu primjene odredaba svih tih propisa može se pravilno, objektivno i u potpunosti utvrditi lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju i sama visina penzije policijskog službenika.

Ovo iz razloga što se radi o istoj vrsti osiguranika, odnosno o policijskim službenicima Brčko distrikta i policijskim službenicima Republike Srpske, kao i o identičnom načinu ostvarivanju prava na penziju, ali da tuženi nije postupao na isti način prilikom određivanja ličnog koeficijenta za ostvarivanje prava na penziju i za policijskog službenika Brčko distrikta i za policijskog službenika Republike Srpske.

Ovdje se ne radi o različitim kategorijama, u kom slučaju različitog postupanja nema diskriminacije, nego se upravo radi o istim kategorijama zaposlenika policije, ali sa područja Republike Srpske i Brčko distrikta. Sud je iz rješenja tuženog od 07.06.2023. godine za N. D., od 30.03.2022. godine za M. M., od 08.05.2020. godine za E. D., od 02.06.2020. godine za Š. N., od 20.05.2022. godine za G. R., od 22.06.2021. godine za P. S., od 13.03.2021. godine za M. V., od 17.12.2020. godine za J. D., od 11.12.2019. godine za T. M. i od 15.09.2020. godine za Č. Ž. utvrdio da je tim licima utvrđena penzija, odnosno lični koeficijent po osnovu propisa Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Republike Srpske i Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske, budući da su bili zaposlenici Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, iako imaju prebivalište u Brčko distriktu, pa sud cijeni da tuženi ne diskriminiše tužitelja po osnovu njegovog ličnog prebivališta, nego po osnovu adrese poslodavca tužitelja, odnosno po osnovu njegove pripadnosti Policiji Brčko distrikta, a u tom smislu po osnovu prebivališta tužitelja, kao policijskog službenika Policije Brčko distrikta. Radi se o istim službenim licima, sa istim policijskim ovlaštenjima, s tim da jedni imaju nadležnost postupanja na području Brčko distrikta BiH, a drugi na teritoriji Republike Srpske.

Kada je u pitanju diskriminirajući osnov sud cijeni da tuženi vrši diskriminaciju po osnovu „svake druge okolnosti koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemoguću ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života“, kao organizacija koja vrši javna ovlaštenja radi ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja sa osnovnim zadatkom da na

načelima uzajamnosti i solidarnosti osiguranicima obezbijedi prava u slučaju starosti ili invalidnosti.

S druge strane, po ocijeni suda, a suprotno tvrdnji tuženog, ne postoji pozitivna diskriminacija u situaciji kada bi se tužitelju isplaćivala veća penzija u odnosu na policijske službenike Republike Srpske. Iz gore citiranih odredbi Zakona o platama i naknadama zaposlenih u Policiji Brčko distrikta i Zakona o doprinosima, jasno proizilazi da policijski službenici Brčko distrikta ostvaruju pravo na dodatke na platu, na koje se redovno uplaćuju doprinosi na ime penzijskog i invalidskog osiguranja na bruto platu koja obuhvata osnovnu platu i sve dodatke na istu i pri tome Direkcija za finansije Brčko distrikta vrši obračun i uplatu većeg iznosa na ime izdvajanja za penzijsko i invalidsko osiguranje u Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Republike Srpske od onog koji je uplaćen za policijske službenike Republike Srpske.

Sve prednje za posljedicu ima da tuženi nije dokazao da, shodno odredbi člana 5 stav 1 Zakona o zabrani diskriminacije, postoji objektivna i razumna opravdanost za njegovo nejednako postupanje, odnosno da njegovo postupanje ima opravdanje u smislu zaštite legitimnog javnog interesa, a niti je u skladu sa odredbom člana 15 stav 1 istog zakona dokazao tvrdnje da nije došlo do diskriminacije, a koji teret dokazivanja je bio na tuženom, kod toga da je tužitelj učinio vjerovatnim da je došlo do diskriminacije.

Na okolnost visine zahtjeva tužitelj je izveo dokaz vještačenjem po vještaku ekonomske struke Boriši Damjanac koji je, kako je to već navedeno, u svom nalazu zaključio da razlika između iznosa penzije koja je priznata tužitelju odlukom tuženog i one koja je utvrđena njegovim nalazom, iznosi 822,05 KM; da razlika između penzije tužitelja obračunate prema opštim uslovima za policijske službenike Brčko distrikta u odnosu na prosječnu penziju policijskog službenika Republike Srpske iznosi 328,04 KM; da razlika penzije između penzija osiguranika policijskih službenika u Brčko distriktu obračunata po odredbama člana 142 stav 2 Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta u odnosu na prosječnu penziju policijskih službenika Republike Srpske obračunatu po članu 136a iznosi 1.150,09 KM za tužitelja; te, da iznos ličnog koeficijenta tužitelja izračunat na osnovu prosječne plate u Brčko distriktu za period od 2002.-2005. godine u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju iznosi 1,449187563.

Na nalaz i mišljenje vještaka nije bilo prigovora od strane tužitelja i tuženog, te je sud, u cijelosti prihvatajući isti kao objektivna i stručna, utvrdio visinu tužbenog zahtjeva, odnosno mjesečni iznos od 822,05 KM koji je tuženi na ime materijalne štete dužan naknaditi tužitelju.

Na kraju sud ukazuje da se na konkretnu pravnu stvar ne mogu primijeniti stavovi iskazani kroz odluke Vrhovnog suda Republike Srpske i Apelacionog suda Brčko distrikta, a koje su priložene od strane tuženog i na koje se isti poziva, jer se, po ocijeni suda, ne radi o istoj pravnoj stvari, pa samim tim ni o istim uporedivim kategorijama.

Slijedom svega iznesenog, kako je utvrđeno da je tužitelj, kao pripadnik Policije Brčko distrikta i osiguranik tuženog, bio diskriminisan, valjalo je odlučiti kao u stavu prvom (I) i drugom (II) izreke presude, a polazeći od toga da se naknada materijalne štete u konkretnom slučaju ogleda u obavezi tuženog da po osnovu neisplaćenih zaostalih razlika u penziji tužitelja, istom isplati iznos naveden u izreci presude i to onaj iznos koji je dospio na plaćanje u momentu zaključenja glavne rasprave, dok obaveza tuženog počev od dana presuđenja pa ubuduće, predstavlja nalaganje izvršenja radnje kojom se uklanja

diskriminacija ili njene posljedice za ubuduće, sve to prema odredbi člana 12 stav 1 tačka c) Zakona o zabrani diskriminacije.

Odredbom člana 120 stav 1 Zakona o parničnom postupku propisano je da je stranka koja u cjelini izgubi parnicu dužna protivnoj stranci naknaditi troškove.

U svom troškovniku, tužitelj je tražio troškove nagrade punomoćniku za sastav tužbe i za zastupanja na dva ročišta u iznosu od po 240,00 KM, te troškove vještačenja po vještaku ekonomske struke i sudske takse po odluci suda.

Saglasno odredbama člana 12 i člana 13 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata Federacije BiH („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 22/04 i 24/04), tužitelju pripada pravo na nagradu punomoćniku za sastav tužbe i za zastupanje na pripremnom ročištu održanom 16.04.2025. godine i ročištu za glavnu raspravu održanom 11.06.2025. godine u iznosu od po 240,00 KM. Osim toga, u skladu sa tarifnim brojem 1 tačka 1 i tarifnim brojem 2 tačka 1 Zakona o sudskim taksama („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 5/01, 12/02, 23/03 i 11/20), tužitelju pripada pravo i na taksu na tužbu i presudu u iznosu od po 50,00 KM, a pripada mu pravo i da potražuje troškove vještačenja po vještaku ekonomske struke u iznosu od 200,00 KM (dio koji je on snosio).

Dakle, tužitelju na ime troškova parničnog postupka pripada ukupno iznos od 1.020,00 KM.

S obzirom na izneseno, odlučeno je kao u stavu trećem (III) izreke presude, odnosno tuženi je obavezan da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.020,00 KM, na osnovu odredbe člana 120 stav 1 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

S U D I J A

Zlatan Kavazović

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Apelacionom sudu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema presude, a podnosi se putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka za sud i suprotnu stranu.